

KGD2014. 32.

Ha a tanú szavahihetősége megdől és a bíróság a tanú vallomását a bizonyítékok köréből kirekeszti, akkor a továbbiakban ennek a tanúnak a vallomásra tényállást alapítani sem lehet. Ez a súlyos eljárásjogi jogszabálysértés az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezet [1952. évi III. tv. 206. § (1) bek.]¹

A felperesnél személyi jövedelemadó és százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemekben a bevallások utólagos vizsgálatára ellenőrzést végeztek, melynek eredményeképpen összesen 21 297 203 Ft összegű adóhiányt állapítottak meg terhére.

Az *adóhatóság* a felperesnél az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 108-109. §-ai alapján becslési eljárást folytatott le. Több, a felperes általi (nagyszülőktől kapott kölcsön, részvények fedezete, házastárs által juttatott összeg) kiadással kapcsolatos kifogást nem fogadott el.

A *felperes keresetét* a bíróság is elutasította.

A jogerős ítéletet azonban a *Legfelsőbb Bíróság* a Kfv. I. 35 023/2010/8. végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kötelezte. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a felperes keresetét, mert a források közül - melyből részletesen négyet vitatott - három vonatkozásában az ítélet semmilyen jogi indokolást nem tartalmazott.

Az ismételten megindult eljárásban a *felperes* továbbra is állította a nagymamájától kapott, és a felesége által folyósított kölcsön részvényvásárlására történő fordítását, illetve a cseh részvényértékesítésből származó pénz kölcsönadását.

Az *elsőfokú bíróság* az ítéletével a keresetet ismételten elutasította. A csehországi kölcsönnyújtást, ebből következően az élettársa által nyújtott pénzügyi segítséget nem találta igazoltnak, mert álláspontja szerint a meghallgatott tanúvallomások, beszerzett bizonyítékok oly mértékben mondtak egymásnak ellent, hogy hitelt érdemlő bizonyítékként nem lehetett számításba venni. Az élettárs vallomását nem fogadta el, a tanút szavahihetetlennek minősítette, mert szerinte a részvényvásárlást intéző ügyvédet az ügyvédi irodában dolgozó A. Z. nevű ügyvéddel azonosította. Azt nem vitatta, hogy a részvényvásárlások és eladások megtörténtek, de az, hogy a bemutatott bizonylatok ezek ellenértékét jelentik, nem volt megállapítható. Álláspontja szerint a házastárs az ellenőrzéskor és a perbeli meghallgatásakor a felmerült ellentmondásokat nem oldotta fel, így nem igazolt kétséget kizáróan, hogy a felperes által vásárolt részvények ára a kölcsönből, letétből került finanszírozásra. Azt is értékelte, hogy a felperes a korábbi adóhatósági meghallgatásakor azt nyilatkozta, hogy nincs egyéb, korábban nem említett bevétele, jövedelme. A pénzforgalmi mérlegben a részvényeladásból származó összeg alperesi időbeli beállítását fogadta el, mert felperes nem igazolta az előlegkifizetés megtörténtét.

¹ Megjelent: Közigazgatási-Gazdasági Döntvénytár 2014/2/35.

A jogerős ítélet ellen a *felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet* annak hatályon kívül helyezése és új határozat hozatala vagy az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítása iránt. Vitatta H. M. tanúvallomásának bírósági értékelését, e körben a tárgyalási jegyzőkönyv Pp. 117. § (2) bekezdésében foglaltaknak való megfelelést hiányolta, a rengeteg elírás, hiányosság miatt az alkalmatlan a tárgyalás tartalmának teljes körű, hiteles megismerésére. Azt is kifogásolta, hogy a tanú szavahihetőségét azért kérdőjelezték meg, mert a két csehországi ügyvéd személyét a bíróság szerint összekeverte. Állította, hogy éppen ellenkezőleg, az adóhatóság és a bíróság keverte őket össze, míg a tanú vallomása egyértelműen arra utalt, hogy A. Z. és A. J. nem azonos személyek, de az iratokban az A. Z. néven említett ügyvéd azonos az A. J. néven szereplő személlyel, így a két néven futó ügyvéd személyében egy és ugyanaz. H. M. tanú részletesen nyilatkozott az M. P.-től kapott kölcsönre, a letétbe helyezésről és a részvényvásárlásról. Az ügyvéd és H. M. tanúvallomása egybehangzó volt az összeg feletti rendelkezési jog biztosítása körében, A. J. ügyvéd pedig részletesen nyilatkozott a részvényvásárlás- és -eladás lebonyolításáról. Ennek nem mond ellent a felperes adóhatósági eljárásban tett nyilatkozata, mert ő csak arról nyilatkozott, hogy külföldről származó egyéb, korábban nem említett bevétele, jövedelme nem volt. A bíróság olyan bizonyítékot sem értékelt, amely érdemi döntésre való hatása megkérdőjelezhetetlen, pedig annak minősítését a Pp. nem zárja ki csupán azért, mert nem minősül köz- vagy teljes bizonyító erejű okiratnak. Azt is kifogásolta, hogy a részvények eladásából származó kifizetési előleg kapcsán a bíróság jogszerűtlenül utasította el dr. A. J. ügyvéd képviselési jogosultságát. A perköltség összege tekintetében is felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, hangsúlyozva, hogy az alperes nem bizonyította az ügyre fordított munkaóráinak felmerülését, az ügy bonyolultságát. Ezen túlmenően pedig olyan költség megfizetésére is kötelezték, amely még nem került a tanú részére kifizetésre.

Az *alperesi felülvizsgálati ellenkérelem* a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében ténylegesen a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság H. M. vallomását nem megfelelően értékelte, illetve annak értékelésekor olyan eljárási hibát vétett, amely kihatott a bizonyítékok mérlegelésére is. A Kúria felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelésébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak kivételes esetben kerülhet sor, csak akkor, ha a tényállás feltáratlan maradt és a jogerős ítélet iratellenes vagy okszerűtlen érvelést, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. A perbeli esetben - mivel egy, az alperes által lefolytatott ún. vagyonosodási vizsgálat során a felperes rendelkezésére álló források igazolása volt a tét - kiemelkedő jelentősége van a tanúk vallomásának, azok értékelésének.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban elvégezte a bizonyítékok értékelését, azonban olyan ellentmondást rögzített, amely miatt H. M. kölcsönadásával, a részvényvásárlással kapcsolatos tényállás értékelését nem tudta elvégezni. Az első fokú jogerős ítélet 6. oldalának 6. bekezdésében azt rögzítette, hogy az ügyvéd személyét illetően a tanú nyilatkozata nem felel meg a valóságnak, ezért a tanú szavahihetőségét megkérdőjelezte. Ugyanakkor a rendelkezésre álló jegyzőkönyv és egyéb, H. M. meghallgatásával kapcsolatos iratok tartalma alapján pontosan megállapítható, hogy nem H. M. tanú volt az, aki az ügyvédek személyét eltévesztette, hanem az alperes, illetőleg a bíróság volt tévedésben e személyeket illetően. A tanú a 10. számú

jegyzőkönyvben egyértelműen kinyilvánította, hogy A. J. ügyvéd volt az, aki a részvényvásárlással kapcsolatos dolgokat rendezte, és azt is kifejezte, hogy A. J. és A. Z. nem ugyanaz a személy, de az iratokban szereplő A. Z. név A. J. személyét fedi, vagyis a két nevet az adóhatóság és a bíróság is az iratokban összekeveri. Ugyanezt tanúsítja és erősíti meg A. J. cseh ügyvéd vallomása, tehát a tanú helyesen jelölte meg az eljáró ügyvéd nevét és személyét, ez okból szavahihetőségét kétségbe vonni nem lehet. Ebből kifolyólag a tanú vallomását a bizonyítékok értékeléséből kirekeszteni törvényesen nem lehetett. Azt sem lehetett világosan követni, hogy a későbbiekben a bíróság az általa nem szavahihetőnek minősített tanú vallomását értékeli-e. Ugyanis az ítélet 7. oldalán szereplő megállapításokból ennek elbírálása tűnik ki, a kereset elutasítását részben erre a vallomásra alapozza a bíróság. Ezen ellentmondás folytán a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy a H. M.-féle tanúvallomás kirekesztése okán, annak bizonyítékként történő értékelése kapcsán a bíróság olyan súlyú jogszabálysértést követett el, mely az ítéletet e vonatkozásban felülbíráhatatlanná teszi. A felülvizsgálati eljárásban kellene a Kúriának H. M. vallomását értékelni és a rendelkezésre álló összes bizonyítékkal egybevetni. Ennek elvégzése viszont az Alaptörvényben rögzített jogorvoslathoz való jog érvényesülését korlátozná, hiszen kizárólag a Kúria előtti eljárásban kerülne sor a bizonyítékok ily módon történő értékelésére és egybevetésére.

A részvényeladások tekintetében rögzített tényállás és bizonyítékok értékelése során ilyen hiba az elsőfokú bíróság ítéletében nem volt fellelhető, ezért a Kúria a fentiekben kifejtett, a bizonyítékok felülértékelésének tilalma okán nem találta teljesíthetőnek a felülvizsgálati kérelmet. Helytálló álláspontot alakított ki a részvényeladás kapcsán is, és pontosan mutatott rá az előleg fizetésével kapcsolatos ellentmondásokra, a bizonylatok megjelöléséhez kötődő ellentétekre.

Azzal is egyetért a Kúria, hogy nem az okiratok minőségének (köz- vagy teljes bizonyító erejű) van jelentősége az ilyen típusú perekben, hanem annak, hogy az okiratban szereplő tények valóságát más bizonyítékokkal való egybevetés alapján hitelt érdemlően igazolja.

Az előbbieken részletezett miatt a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a H. M. által nyújtott kölcsön tekintetében hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Miután H. M. tanúvallomásának kiemelt jelentősége van, ezért szükséges a tanúvallomás tartalmának részleteiben történő vizsgálata és ennek összevetése a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal. Tekintettel arra, hogy a jelen perben már másodjára került sor a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ezért a Kúria elrendelte a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján, hogy a pert az ügyben eljáró bíróság másik tanácsa tárgyalja.

A Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a fent megjelöltek vonatkozásában új eljárásra kötelezte. (Kúria, Kfv. I. 35 474/2012/12.)